

490-133

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

Case No. 490

Date of filing: 9 June '92

** AWARD - Type of Award Final
 - Date of Award 8 June '92
 _____ pages in English 30 pages in Farsi
 (Doc 133)

** DECISION - Date of Decision _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____

 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

AWARD
Case No. 490
Chamber One

133

پرونده شماره ۴۹۰

شعبه یک

حکم شماره ۵۳۰-۴۹۰-۱

آیتل کورپوریشن ،

خواهان ،

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران ،

خوانده .

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دیوان داورى دعاوى ایران - ایالات متحدہ
FILED	ثبت شد
DATE	9 JUN 1992
	تاریخ ۱۳۷۱ / ۲ / ۱۹

DUPLICATE
ORIGINAL
نسخه برابر اصل

حکم

حاضران:

از جانب خواهان:

آقای چارلز اس. داناون،
وکیل خواهان،
خانم لیزا دی. لیچ،
نایب رئیس و مشاور کل،
خانم میشل ایک،
دستیار حقوقی.

از جانب خواننده:

آقای علی حیرانی نوبری،
نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران،
دکتر ناصرعلی منصوریان،
آقای سید حسین طبائی،
آقای محمدحسین زاهدین لباف،
دستیاران حقوقی نماینده رابط.

سایر حاضران:

خانم لوسی رید،
نماینده رابط دولت ایالات متحده امریکا،
آقای استیفن متایاس،
قایم مقام نماینده رابط.

فهرست مطالب

شماره بند

۱	اول - گردش کار
۴	دوم - واقعیات و اظهارات
۴	الف - موضع خواهان
۴	یک - اصلاحیه دادخواست
۵	دو - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به استارلاین ایران اجاره داده شده بود
۹	سه - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به ایران - اکسپرس لاینز اجاره داده شده بود
۱۱	چهار - ادعای مبتنی بر سلب مالکیت از کانتینرهایی که حسب ادعا به زیم اسرائیل نوپکیشن کامپنی اجاره داده شده بود
۱۳	ب - موضع خواننده
۱۳	یک - صلاحیت
۱۵	دو - اصلاحیه دادخواست
۱۶	سه - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به استارلاین ایران اجاره داده شده بود

چهار - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا
به ایران - اکسپرس یا یوترویک، اینک

۲۰ اجاره داده شده بود

پنج - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا
به زیم اسرائیل نوکیشن کامپنی لیمیتد

۲۲ اجاره داده شده بود

۲۳ سوم - اسباب موجهه حکم

۲۳ الف - صلاحیت

۲۴ ب - اصلاحیه دادخواست

۲۵ ج - ماهیت

یک - ادعای سلب مالکیت مربوط به کانتینرهایی که حسب

۲۵ ادعا به استارلاین ایران اجاره داده شده بود

دو - ادعای مبتنی بر نقض اجارهنامه‌های مربوط به

۲۷ استارلاین ایران

سه - ادعای سلب مالکیت مربوط به کانتینری که حسب ادعا

۲۹ به ایران - اکسپرس لاینز اجاره داده شده بود

چهار - ادعای مبتنی بر نقض اجارهنامه‌های مربوط

۳۰ به ایران - اکسپرس لاینز

پنج - ادعای مربوط به یکصد و شصت و سه دستگاه

کانتینری که حسب ادعا به زیم اجاره داده

۳۴

شده بود

۳۹

چهارم - هزینه‌ها

۴۰

پنجم - حکم

اول - گردش کار

۱ - خواهان، آیتل کورپوریشن ("آیتل") یک شرکت اجاره دهنده وسایل حمل و نقل است که وسایلی از جمله کانتینر به موفسات حمل دریایی و خطوط کشتیرانی برای استفاده در حمل و نقل بین‌المللی در سطح جهانی اجاره می‌دهد. آیتل اظهار می‌دارد که وسایلی به شرکت فرعی تماما" متعلق به خود، به نام آیتل کانتینر اینترنشنال ب. ف.، شرکتی که در هلند تشکیل یافته و سابقا" موسوم به اس‌اس‌آی کانتینر کورپوریشن اینترنشنال ب. ف. بوده، اجاره داده و شرکت اخیرالذکر نیز به نوبه خود، آن وسایل را به مشتریان مختلف اجاره داده است. در تاریخ ۲۸ دیماه ۱۳۶۰ [۱۸ ژانویه ۱۹۸۲] آیتل دادخواستی علیه دولت جمهوری اسلامی ایران ثبت کرد. آیتل در دادخواست خود خساراتی به مبلغ ۱،۸۵۱،۹۰۲/۷۱ دلار امریکا(۱) بابت سلب مالکیت و اجبار به رها کردن ادعایی کانتینرهای موضوع اجاره‌نامه‌های مختلف مطالبه کرده است. بنا به اظهار آیتل، در هنگام سلب مالکیت ادعایی، کانتینرهای مختلف مورد بحث در اجاره یا اجاره دست دوم موفسات زیر بودند: استارلاین ایران کامپنی، ("استارلاین ایران") ارقه‌ریس نویگیشن کامپنی ان. ا.، خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، زیم اسرائیل نویگیشن لیمیتد ("زیم") و ایران - اکسپرس لاینز ("ایران - اکسپرس"). آیتل در جوابیه خود که در ۱۱ مهرماه ۱۳۶۲ [سوم اکتبر ۱۹۸۳] به ثبت رسید، دعوای خود را در مورد کلیه کانتینرهایی که به خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران به صورت دست دوم اجاره داده شده بود، پس گرفت. مضافاً، به عنوان بخشی از اصلاحیه دادخواست ثبت شده در سوم دیماه ۱۳۶۵ [۲۴ دسامبر ۱۹۸۶]، دعوای خود را بابت وسایلی که حسب ادعا در اجاره ارقه‌ریس نویگیشن کامپنی ان. ا. بود،

(۱) - منظور از کلیه موارد اشاره به دلار در حکم حاضر، دلار امریکاست.

مسترد نمود. به علاوه، به دنبال عقد موافقتنامه‌ای با یوترویک کورپوریشن در رابطه با تقسیم ارزش جایگزینی تعدادی از کانتینرهای ایران - اکسپرس که عیناً موضوع ادعای مشابهی در پرونده شماره ۳۸۱، یوترویک کورپوریشن و دیگران و دولت جمهوری اسلامی ایران، حکم شماره ۱-۳۸۱-۳۷۵ مورخ ۱۵ تیرماه ۱۳۶۷ [ششم ژوئیه ۱۹۸۸] (چاپ شده در 106 Iran-U.S. C.T.R. (19) ("یوترویک") (۲) بود، آیتل ضمن اظهاریه‌ای که در هشتم خردادماه ۱۳۶۸ [۲۹ مه ۱۹۸۹] به ثبت رسید ادعای خود را در رابطه با ارزش جایگزینی این کانتینرها به مبلغ ۲۱۹،۷۲۰/- دلار پس گرفت. بعداً دیوان با صدور دستوری در ۱۸ دیماه ۱۳۶۹ [هشتم ژانویه ۱۹۹۱] به جریان رسیدگی پرونده حاضر در رابطه با ادعای ارزش جایگزینی آن کانتینرها خاتمه داد.

۲ - در تاریخ ۲۶ تیرماه ۱۳۷۰ [۱۷ ژوئیه ۱۹۹۱] آیتل اظهاریه‌ای تحت عنوان "اظهاریه به روز شده خواهان در مورد خسارات"، به ثبت رساند. در اظهاریه مزبور آیتل مدعی شد که تا تاریخ ۲۶ شهریورماه ۱۳۷۰ [۱۷ سپتامبر ۱۹۹۱] زیانهای به مبلغ ۱،۲۱۴،۴۵۴/۳۴ دلار در رابطه با کانتینرهایی که حسب ادعا به ایران - اکسپرس اجاره داده شده بود، متحمل گردیده است. در همان اظهاریه، آیتل مدعی شد که زیانهای به مبلغ ۵۶۴،۵۷۷/۱۱ دلار تا تاریخ ۲۶ شهریورماه ۱۳۷۰ [۱۷ سپتامبر ۱۹۹۱] در رابطه با کانتینرهایی که حسب ادعا به استارلاین ایران اجاره داده شده بود متحمل گردیده است. آیتل همچنین اظهار می‌دارد که استحقاق دریافت بهره نسبت به مبلغ مورد حکم توسط دیوان دارد. خواننده، دولت جمهوری اسلامی ایران هم از لحاظ صلاحیت دیوان و هم از نظر ماهیت به ادعاها ایراد گرفته است.

(۲) - در بند ۹۸ حکم مزبور، دیوان پرداخت وجوهی را که بابت ارزش جایگزینی تعدادی کانتینر در دعاوی مشابهی به نفع یوترویک حکم داده بود، معوق گذاشت.

۳ - آیتل طی اظهاریه‌ای که در سوم دیماه ۱۳۶۵ [۲۴ دسامبر ۱۹۸۶] به ثبت رسید اجازه خواست دادخواست اصلاحی به ثبت رسانده، ایران - اکسپرس و استارلاین ایران را به خواندگان پرونده اضافه نماید. در همان تاریخ، آیتل اصلاحیه دادخواست را به ثبت رساند. در ۲۰ فروردین‌ماه ۱۳۶۶ [نهم آوریل ۱۹۸۷]، دولت جمهوری اسلامی ایران اظهاریه‌ای به ثبت رساند و در آن به تسلیم دادخواست اصلاحی اعتراض کرد. در ۲۵ و ۲۶ شهریورماه ۱۳۷۰ [۱۶ و ۱۷ سپتامبر ۱۹۹۱] دیوان جلسه‌ای برای استماع هر دو دسته موضوعات شکلی و ماهوی مطروح در پرونده حاضر برگزار نمود.

دوم - واقعیات و اظهارات

الف - موضع خواهان

یک - اصلاحیه دادخواست

۴ - در مراحل اولیه رسیدگی، آیتل دعوای خود را بر اقدامات ادعایی دولت ایران برای ملی کردن، سلب مالکیت و اجبار به ترک تعدادی کانتینر مبتنی ساخته بود. بعداً "آیتل در لایحه استماعی که در ۱۷ مهرماه ۱۳۶۵ [نهم اکتبر ۱۹۸۶] به ثبت رساند، این استدلال را اضافه کرد که هم استارلاین ایران و هم ایران - اکسپرس دیون خود را تحت این اجاره‌نامه‌ها نپرداخته‌اند و دولت ایران باید بابت عدم پرداخت اجاره‌بهای وسایل و هزینه‌های مربوط تحت اجاره‌نامه‌های ذیربطه، مسئول شناخته شود. به دنبال آن، آیتل در تاریخ سوم دیماه ۱۳۶۵ [۲۴ دسامبر ۱۹۸۶] تقاضایی برای ثبت اصلاحیه دادخواست تسلیم کرد که در آن ادعایی بابت نقض قرارداد علیه استارلاین ایران و ایران - اکسپرس اضافه شده است. بنگرید به: بند ۳ بالا. آیتل استدلال می‌کند که چنین اصلاحیه‌ای پرونده را به طور اساسی تغییر

نمی‌دهد. برعکس، آیتل اظهار می‌دارد که اصلاحیه صرفاً "آنچه را که همواره به صورت تلویحی مطرح بوده روشن می‌سازد، بدین معنی که ادعای آیتل شامل خسارات نقض اجاره‌نامه‌ها توسط استارلاین ایران و ایران - اکسپرس می‌شود که هردوی آن شرکتها، حسب ادعای آیتل، واحدهای تحت کنترل دولت ایران و خوانندگان پرونده می‌باشند. آیتل اظهار می‌دارد که تقاضای وی را برای تسلیم اصلاحیه، تصمیم دیوان در حکم شماره ۱-۳۶-۲۵۹ مورخ ۲۱ مهرماه ۱۳۶۵ [۱۳] اکتبر ۱۹۸۶] در پرونده فلکسی - ون لیسینگ اینک، و دولت جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 12 Iran-U.S. C.T.R. 335, 346 and 352) ضروری ساخت. آیتل استدلال می‌کند که اصلاحیه مزبور طبق ماده ۲۰ قواعد دیوان مجاز است و در تأیید استدلال خود به احکام دیوان به شرح زیر استناد می‌کند: حکم شماره ۲-۵۷-۴۶ مورخ چهارم خردادماه ۱۳۶۲ [۲۵ مه ۱۹۸۳] در پرونده کیمبرلی کلارک کوریوریشن و بانک مرکزی ایران (چاپ شده در 1 Iran-U.S. C.T.R. 334, 338)، حکم شماره ۲-۹۸-۱۹ مورخ نهم دیماه ۱۳۶۱ [۳۰ دسامبر ۱۹۸۲] در پرونده هارزا انجینیرینگ کامپنی و جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 1 Iran-U.S. C.T.R. 499, 503-504)، حکم شماره ۳-۱-۱۱۶ مورخ ۲۷ اسفندماه ۱۳۶۲ [۱۷ مارس ۱۹۸۴] در پرونده ویلیام ال. پیرا اسوشی ایتس، ایران و جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 5 Iran-U.S. C.T.R. 198)، و حکم شماره ۳-۲-۹۳ مورخ ۲۸ آذرماه ۱۳۶۲ [۱۹ دسامبر ۱۹۸۳] در پرونده امریکن اینترنشنال گروپ، اینک و جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 4 Iran-U.S. C.T.R. 96, 101).

دو - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به استارلاین ایران اجاره داده شده بود

۵ - آیتل در این بخش از دعوا ارزش جایگزینی بیست و هفت دستگاه کانتینری را که

حسب ادعا تحت اجاره استارلاین ایران بوده، مطالبه می‌کند. آیتل ادعا می‌کند که شرکت اخیرالذکر توسط دولت ایران ملی شده و بنابراین در مفهوم بند ۳ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی، واحد تحت کنترل می‌باشد. آیتل در تأیید اظهار خود به حکم شماره ۳-۱۷-۲۰ مورخ ۲۴ آذرماه ۱۳۶۱ [۱۵ دسامبر ۱۹۸۲] در پرونده ریگو واگنر ایکوئیتمنت کامپنی و شرکت استارلاین ایران (چاپ شده در 1 Iran-U.S. 411, 413 C.T.R.) و قرار اعدادی شماره ۲-۲۶۰-۶۱ مورخ ۳۰ خردادماه ۱۳۶۵ [۲۰ ژوئن ۱۹۸۶] در پرونده سی‌کوه، اینک و جمهوری اسلامی ایران و دیگران (چاپ شده در 11 Iran-U.S. C.T.R. 210, 215) استناد می‌نماید.

۶ - آیتل مدعی است که کانتینرهای وی طی یک سلسله اقداماتی که حسب ادعا توسط دولت ایران در فاصله ۲۸ فروردین‌ماه تا ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۸ [۱۷ آوریل تا ۲۲ سپتامبر ۱۹۷۹] به عمل آمده، صادره شده‌اند. این اقدامات ادعایی از جمله عبارتند از: مصوبه مربوط به نصب مدیران موقت برای سرپرستی و اداره مؤسسات و شرکتها که در ۲۸ فروردین‌ماه ۱۳۵۸ [۱۷ آوریل ۱۹۷۹] و یا در آن حدود انتشار یافته، لایحه قانونی مربوط به تعیین مدیر یا مدیران موقت برای سرپرستی واحدهای تولیدی و صنعتی و تجاری و کشاورزی و خدماتی اعم از بخش عمومی و خصوصی که حسب ادعا در ۲۴ خردادماه ۱۳۵۸ [۱۴ ژوئن ۱۹۷۹] یا در آن حدود انتشار یافته، قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران که حسب ادعا در ۱۵ خردادماه ۱۳۵۸ [پنجم ژوئن ۱۹۷۹] یا در آن حدود انتشار یافته، قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران که حسب ادعا در ۲۵ تیرماه ۱۳۵۸ [۱۶ ژوئیه ۱۹۷۹] و یا در آن حدود انتشار یافته و آیین‌نامه اجرایی مربوط به قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران که حسب ادعا در ۳۱ شهریور ۱۳۵۸ [۲۲ سپتامبر ۱۹۷۹] انتشار یافته است.

۷ - کل ارزش جایگزینی که آیتل در دادخواست خود بابت بیست و هفت دستگاه کانتینر

استارلاین ایران ادعا می‌کند که ۱۱۳،۱۶۰ دلار است. آیتل در تأیید این رقم فهرستی از کانتینرها را در دادخواست خود ارائه کرده که شامل ارزش جایگزینی یکایک کانتینرها می‌باشد.

۸ - آیتل در آخرین اظهاریه خود که در ۲۶ تیرماه ۱۳۷۰ [۱۷ ژوئیه ۱۹۹۱] تحت عنوان "اظهاریه به روز شده خسارات" ثبت گردید، کل رقم زیانهای متحمل خود را تا تاریخ ۱۸ شهریورماه ۱۳۷۰ [نهم سپتامبر ۱۹۹۱]، در رابطه با کانتینرهایی که حسب ادعا تحت اجاره استارلاین ایران بودند، ۵۶۴،۵۷۷/۱۱ دلار به اضافه بهره اعلام کرد. کل مبلغی که اکنون مورد ادعاست، شامل ارزش جایگزینی به اضافه مبلغی بابت اجاره‌بهای از دست رفته و هزینه‌های مربوط می‌شود. وکیل آیتل در جلسه استماع توضیح داد که اجاره‌بهای از دست رفته ضابطه معقولی است برای [تعیین] در آمدی که در نتیجه سلب مالکیت فوت گردیده است. به عنوان دلیل موید ادعای خود مبتنی بر سلب مالکیت و نقض اجاره‌نامه‌ها، آیتل نسخه‌ای از شش فقره اجاره‌نامه تسلیم نموده است. در پنج فقره از این اجاره‌نامه‌ها استارلاین کانتینر شیپینگ لیمیتد و در اجاره‌نامه آخر استارلاین یورو کانتینر سرویسز به عنوان مستأجر ذکر شده‌اند. به عنوان دلیل اضافی، آیتل صورتحسابهای مختلفی در مورد اجاره‌بها و هزینه‌های مربوطه مورد ادعا ارائه نموده که همه آنها به عنوان شرکتهای یاد شده در بالا صادر شده است.

سه - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا
به ایران - اکسپرس اجاره داده شده بود

۹ - آیتل ادعا می‌کند که کانتینرهای مورد بحث در این بخش از دعوی وی به ایران - اکسپرس، یا یوترویک کورپوریشن به عنوان کارگزار ایران - اکسپرس اجاره داده شده بودند. وکیل آیتل در جلسه استماع اظهار داشت که با توجه به اینکه آیتل ادعای

مربوط به ارزش جایگزینی کانتینرهایی را که ایضا" موضوع ادعای پرونده شماره ۳۸۱، یوترویک مذکور در بالا بوده پس گرفته، اکنون مبلغ ۵،۰۴۰/- دلار بابت ارزش جایگزینی تنها یک دستگاه کانتینری را مطالبه می‌کند که حسب ادعا تحت اجاره ایران - اکسپرس بوده است. آیتل می‌گوید که کانتینر مورد بحث به شماره ۲۰۲۳۹۰ می‌باشد که موضوع اجاره‌نامه شماره ۳۱۹۱۷۶ بوده است. آیتل مدعی است که سلب مالکیت از آوریل الی سپتامبر ۱۹۷۹ و در نتیجه همان اقدامات مشروح در بند ۶ بالا صورت گرفته است و در تأیید ادعای خود، به لیست تفکیکی کامپیوتری که هم شماره واحد و هم شماره اجاره‌نامه کانتینر مربوط و نیز مبلغ ارزش جایگزینی در آن قید شده، استناد می‌کند. فهرست مذکور ضمیمه شهادتنامه مورخ ۱۲ اسفندماه ۱۳۶۵ [سوم مارس ۱۹۸۷] رابرت یوترویک، در دعوای مدنی شماره آ-۲۳۲۸-۸۰ آیتل کورپ. علیه ام/اس ویکتوریا- یو (سابقاً) به نام پیشتاز (ایران)، مطروح در دادگاه فدرال منطقه شرقی ایالت لوئیزیانا، می‌باشد.

۱۰ - آیتل در اظهاریه به روز شده خسارات خود (رجوع شود به: بند ۲ بالا) مبلغ ۱،۲۱۴،۴۵۴/۳۴ دلار به عنوان کل مبلغ خسارات خود تا تاریخ ۱۸ شهریورماه ۱۳۷۰ [نهم سپتامبر ۱۹۹۱] در رابطه با کانتینرهایی که حسب ادعا تحت اجاره یوترویک کورپ و/ یا ایران - اکسپرس بوده، مطالبه نموده و در تأیید ادعایش نسخه‌ای از اجاره‌نامه‌های مختلفی را تسلیم کرده که در آنها از ایران - اکسپرس یا یوترویک اینک به عنوان مستأجر نامبرده شده است. آیتل می‌گوید که در دعوای مطروح در ایالات متحده، (رجوع شود به بند ۹ بالا) مقرر شده است که یوترویک کورپ برای اصیل خود، ایران - اکسپرس، به عنوان کارگزاری که نامش افشاء نشده عمل می‌کرده است. بنابراین آیتل استدلال می‌کند که می‌تواند طبق اصول پذیرفته شده [راجع به] کارگزاری بابت کانتینرهایی که مستقیماً به یوترویک اجاره داده شده علیه ایران - اکسپرس اقامه دعوی نماید. تعدادی صورتحساب نیز جزو ادله مستندی هستند که آیتل ارائه نموده است.

چهار - ادعای مبتنی بر سلب مالکیت از کانتینرهایی
که حسب ادعا به زیم اسرائیل نوگیشن
کامپنی اجاره داده شده بود

۱۱ - آیتل در این بخش از ادعای خود اظهار می‌دارد که دولت ایران و/ یا مؤسسات، تشکیلات یا واحدهای تحت کنترل آن، طی همان اقدامات مذکور در بند ۶ بالا و در همان فاصله زمانی آوریل الی سپتامبر ۱۹۷۹ تعداد یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینری را که تحت اجاره زیم بودند، ملی یا مصادره کرده است. آیتل مبلغ ۴۶۲،۵۸۰/- دلار بابت ارزش جایگزینی این کانتینرها مطالبه می‌کند (۳) و در تأیید این ادعا که کانتینرهای مزبور موضوع اجاره‌نامه‌های منعقد با زیم بوده و در ایران باقی مانده‌اند، اجاره‌نامه‌هایی را که حسب ادعا با زیم منعقد شده تسلیم کرده است. آیتل مضافاً فهرست کانتینرهایی را تسلیم کرده که در اجاره زیم بوده و حسب ادعا در تاریخ ۲۴ دیماه ۱۳۵۷ [۱۴ ژانویه ۱۹۷۹] در ایران رها شدند. فهرست مزبور را نماینده زیم در تاریخ دهم اردیبهشت ماه ۱۳۵۸ [۳۰ آوریل ۱۹۷۹] برای آیتل فرستاده و در نامه همراه آن آمده است که اطلاعات یاد شده را کارگزار زیم در ایران ارائه نموده است. علاوه براین، آقای دیوید ریپ، مدیر بخش دستگاههای زیم طی شهادتنامه مورخ ۲۰ آبانماه ۱۳۶۵ [۱۱ نوامبر ۱۹۸۶] اظهار نموده که در فهرست مزبور کانتینرهایی که "بر اثر انقلاب ایران در ایران جا مانده‌اند"، مشخص گردیده است. آیتل به عنوان دلیل دیگر موئید این واقعیت که کانتینرهای وی بعد از انقلاب هنوز در ایران بوده‌اند، مصالحه‌نامه‌ای را ارائه نموده که با زیم منعقد شده است. زیم بابت از دست رفتن یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینری که موضوع دعوی مطروح در دیوان نیز می‌باشند، طی آن مصالحه‌نامه قبول کرد که مبلغ ۱۲۰،۷۷۶/- دلار به آیتل بپردازد.

(۳) در جریان این رسیدگیها، آیتل ادعایی به مبلغ ۷۱،۱۴۲/۲۰ دلار را که بابت اجاره‌ها و سایر هزینه‌های ادعایی قابل وصول به موجب قراردادهای منعقد با زیم مطالبه می‌نمود، پیگیری نکرد.

۱۲ - همانطور که ملاحظه شد، آیتل در لوایح خود از دیوان درخواست کرد که حکم به پرداخت بهره نسبت به مبلغ مورد حکم به نفع وی صادر کند. در جلسه استماع، آیتل نرخ بهره را دوازده درصد ذکر کرد. آیتل همچنین بازپرداخت هزینه‌های متحمل خود را در رابطه با جریان رسیدگی‌های مطروح در دیوان، از جمله حق‌الوکاله، مطالبه می‌کند.

ب - موضع خواننده

یک - صلاحیت

۱۳ - همانطور که در بالا آمده است، خواننده، دولت جمهوری اسلامی ایران، هم از لحاظ صلاحیت دیوان و هم در ماهیت به دعوا ایراد می‌گیرد. در رابطه با صلاحیت، دولت استدلال می‌کند که آیتل از عهده اثبات این مطلب برنیامده است که طبق الزام بند ۱ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی، تبعه ایالات متحده می‌باشد. به طور مشخص‌تر، دولت استدلال می‌نماید که ادعای آیتل در واقع ادعایی از جانب آیتل کانتینر اینترنشنال ب. ف. می‌باشد که شرکتی است که در هلند تأسیس شده و آیتل مجاز نیست ادعاهای آیتل کانتینر اینترنشنال ب. ف. را در دیوان مطرح نماید.

۱۴ - دولت منکر هرگونه ملی کردن و یا سلب مالکیت از استارلاین ایران یا ایران - اکسپرس یا کانتینرهایی می‌باشد که آیتل حسب ادعا به آنها اجاره داده است. دولت می‌گوید که استارلاین ایران و ایران - اکسپرس هر دو شرکتهای خصوصی هستند و لذا در حیثه شمول تعریف ایران به شرح مذکور در بند ۳ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی واقع نمی‌شوند. در رابطه با استارلاین ایران، دولت در تأیید استدلال خود، مدارکی از جمله یک نسخه گواهی صادره توسط دفتر ثبت شرکتهای ایران ارائه کرده است و برای اثبات این مطلب که ایران - اکسپرس یک

شرکت خصوصی است دولت شهادتنامه‌هایی از کارکنان سابق شرکت و یک فقره گواهی از رئیس دفتر ثبت شرکتها ارائه نموده است. دولت مضافاً اظهار می‌دارد که آیتل دلیلی در تاعیید ملی شدن یا سلب مالکیت از شرکتها ارائه نکرده است. دولت اظهار می‌دارد که قوانین و مقرراتی که آیتل در تاعیید ادعای خود بدانها استناد کرده (رجوع شود به: بند ۶ بالا) به منظور ملی کردن یا سلب مالکیت از شرکتهای موضوع این رسیدگی وضع نشده است. دولت اظهار می‌دارد که به هر تقدیر، آیتل توضیح نداده است که چگونه این شرکتها از طریق تصویب قوانین و مقررات مورد بحث ملی شده و یا تحت کنترل دولت درآمده‌اند.

دو - اصلاحیه دادخواست

۱۵ - به علاوه، همانطور که ملاحظه شد، دولت به افزودن دو خواننده جدید، یعنی ایران - اکسپرس و استارلاین ایران به جریان رسیدگی حاضر، که آیتل در اظهاریه مورخ سوم دیماه ۱۳۶۵ [۲۴ دسامبر ۱۹۸۶] خود اضافه کرده، اعتراض دارد. بنا به اظهار دولت، اصلاحیه پیشنهادی برخلاف اظهار آیتل، صرفاً توضیح فرضیه‌ای نمی‌باشد که از ابتدا در دعوای آیتل مستتر بوده است. به عکس، اصلاحیه مزبور تئوری نقض قراردادی را مطرح می‌کند که آیتل برای اولین بار در لایحه استماع مورخ ۱۷ مهرماه ۱۳۶۵ [نهم اکتبر ۱۹۸۶] خود تلویحاً "بدان اشاره نموده، و عملاً" دو خواننده جدید به پرونده می‌افزاید، که در حکم ثبت دعوای جدیدی است. دولت از هر دو لحاظ، بر این نظر است که اصلاحیه پیشنهادی به موقع اقامه نشده و غیرعادلانه است و لذا طبق ماده ۲۰ قواعد دیوان مجاز نمی‌باشد. دولت در تاعیید این استدلال خود که اصلاحیه‌ها مجاز نمی‌باشند، مشخصاً به آراء دیوان در تصمیم شماره ۱۸ - امتناع از ثبت شماره ۲۱ - دیوان عمومی، ص ۳، مورخ ۱۷ آذرماه ۱۳۶۱ [هشتم دسامبر ۱۹۸۲] در امتناع از پذیرش ادعای ریموند اینترنشنال (یو.کی.) لیمیتد (چاپ شده در 1 Iran-U.S. C.T.R. 394) و حکم شماره

۱-۱۰۷۰۶-۲۹۱ مورخ نهم بهمن‌ماه ۱۳۶۵ [۲۹ ژانویه ۱۹۸۷] در پرونده سینت
رجیس پیپر کامپنی و جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 14 Iran-U.S.
C.T.R. 91-93) استناد می‌نماید.

سه - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به
استارلاین ایران اجاره داده شده بود

۱۶ - در مورد این بخش از ادعای آیتل، دولت خاطرنشان می‌سازد که هیچگاه طرف
قرارداد اجاره‌ای با آیتل یا آیتل کانتینر اینترنشنال ب. ف. نبوده و اضافه می‌کند
که استارلاین ایران نیز طرف چنین قراردادهایی نبوده است. دولت اظهار می‌دارد
که سابقه نشان می‌دهد طرفهای قراردادهای منعقد با آیتل کانتینر اینترنشنال ب.
ف. شرکتی که در هلند تأسیس یافته، عبارت بوده‌اند از: یک شرکت لیبریایی به
نام استارلاین کانتینر شیپینگ لیمیتد، و یک شرکت تأسیس یافته در انگلستان
موسوم به استارلاین یورو کانتینر سرویسز. به دنبال انقلاب ایران، استارلاین
شیپینگ که دفتری در ایران داشت عملیات خود را در ایران تعطیل کرد و هیچیک
از کشتیهای خود را به بنادر ایران نفرستاد. دولت اظهار می‌دارد که بدین ترتیب،
کانتینرهای خالی بدون آنکه اقدامی توسط استارلاین ایران به عمل آمده باشد در
ترمینال شرکت در ایران رها شدند.

۱۷ - دولت اضافه می‌کند که وی کانتینرها را ضبط نکرده و مانع صدور آنها از ایران نشده
است. در این رابطه، دولت به این واقعیت توجه را جلب می‌کند که در ماه مه
۱۹۸۰، استارلاین ایران تلکسی از آیتل کانتینر اینترنشنال گ ام ب ها، شعبه
آیتل در هامبورگ دریافت کرد، بدین مضمون که نماینده‌ای به نام آقای پیتر
ووستنبرگ به ایران خواهد آمد تا کانتینرهایی را که قبلاً در اجاره استارلاینز
شیپینگ و استارلاین یورو کانتینر سرویسز قرار داشته و در ترمینالهای استارلاین

ایران واقع در جنوب ایران بجا مانده بودند، تحویل بگیرد. پس از ورود به ایران، آقای ووستنبرگ در واقع ده دستگاه کانتینری را که در ترمینال شرکت جا مانده بودند تحویل گرفت و آنها را از ایران خارج ساخت. دولت ادله مستندی در تأیید این اظهار ارايه کرده است. از نظر دولت، موفقیت آقای ووستنبرگ در بازیافت ده دستگاه کانتینر فوق‌الذکر حاکی از آنست که دولت و استارلاین ایران هیچکدام از کوششهای مشابه در رابطه با بیست و هفت دستگاه کانتینر مورد اختلاف در پرونده حاضر جلوگیری نمی‌کردند.

۱۸ - دولت اضافه می‌کند که استارلاین ایران آماده است کانتینرهای مورد بحث را به آیتل تحویل دهد، مشروط بر آنکه آیتل اسناد مثبت مالکیت خود را نسبت به کانتینرها ارائه نموده، استارلاین ایران را در برابر ادعاهای احتمالی طرفهای ثالث مصون نگهدارد و هزینه‌های نگهداری کانتینرها را بپردازد.

۱۹ - راجع به ادعای آیتل مبتنی بر نقض قراردادهای اجاره، دولت اظهار می‌دارد که استارلاین ایران هیچگونه مسئولیت قراردادی در رابطه با شش فقره قرارداد اجاره در برابر آیتل متقبل نشده است. دولت اشاره می‌کند که در پنج فقره از این اجاره‌نامه‌ها، اجاره‌کننده استارلاین کانتینر شیپینگ لیمیتد و در اجاره‌نامه ششم، اجاره‌کننده استارلاینز یورو کانتینر سرویسز می‌باشد. دولت می‌گوید که استارلاین ایران صرفاً به عنوان کارگزار گروه شرکتهای استارلاین و شرکتهای وابسته به آن اقدام کرده است. این رابطه از نظر دولت، به موجب موافقتنامه‌ای که آیتل به عنوان ادله خود ارائه کرده تأیید می‌شود که در آن، استارلاین ایران به عنوان کارگزار اصیلان، یعنی استارلاینز اینترنشنال شیپینگ، اینک و استار - یورو کانتینر سرویسز (لندن) تعیین شده بودند. دولت ادعا می‌کند که استارلاین ایران یک شرکت خدماتی بوده که صرفاً خدمات مختلفی به کشتیها در بنادر ایران ارائه می‌نموده و هرگز به عنوان مستاجر تعهداتی را تقبل نکرده است. علاوه بر این، دولت اضافه

می‌کند که شش فقره قرارداد مورد بحث در این ادعا قابل اجرا نمی‌باشند زیرا امضا نشده‌اند. دولت مضافاً به ارزش اثباتی صورتحسابهایی که آیتل به عنوان دلیل ارائه کرده ایراد گرفته و به ویژه خاطرنشان می‌سازد که اکثر این صورتحسابها به دوره بعد از ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱]، یعنی تاریخ انعقاد بیانیه حل و فصل دعاوی مربوط می‌شوند.

چهار - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا
به ایران - اکسپرس و یا یوترویک، اینک
اجاره داده شده بود

۲۰ - دولت انکار می‌کند که هیچیک از کانتینرهایی را که حسب ادعا در اجاره ایران - اکسپرس یا یوترویک کورپ بوده، از جمله یک دستگاه کانتینری که آیتل اکنون ارزش جایگزینی آن را مطالبه می‌کند، صادره کرده باشد. دولت در تأیید اظهار خود به دو شهادتنامه استناد می‌کند و بر این نظر است که آیتل دلیل کافی ارائه نکرده تا نشان دهد که کانتینرها، از جمله کانتینری که اکنون آیتل ادعایش را از آن بابت حفظ کرده، در هنگام ضبط ادعایی در ایران بوده‌اند و یا اینکه حتی صادره‌ای صورت گرفته است.

۲۱ - در رابطه با ادعای اجاره‌بها و صورتحسابهای دیگر، دولت مشخصاً استدلال می‌کند که آیتل استحقاق دریافت اجاره‌بها و هزینه‌های پرداخت نشده مربوط را ندارد که برمبنای قراردادهای اجاره منعقد با ایران - اکسپرس یا یوترویک اینک مطالبه می‌کند، زیرا پرداخت این اجاره‌بها قبلاً به نفع خواهانهای پرونده یوترویک، مذکور در بالا، مورد حکم واقع شده است. حسب اظهار دولت، صدور حکم به نفع آیتل در پرونده حاضر به منزله پرداخت خسارت مضاعف خواهد بود.

پنج - ادعای مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به
زیم اسرائیل نوپگیشن کامپنی لیمیتد اجاره
داده شده بود

۲۲ - دولت ایرادات مختلفی به این بخش از دعوای آیتل می‌گیرد. دولت می‌گوید که در این بخش از دعوا، آیتل در واقع از جانب زیم، یعنی شرکتی که در کشوری غیر از ایالات متحده تأسیس یافته، طرح دعوی کرده و آیتل اهلیت طرح چنین ادعایی را ندارد. دولت همچنین به ادله آیتل ایراد می‌گیرد که تعداد یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینر زیم که در اینجا موضوع اختلاف می‌باشند در هنگام سلب مالکیت ادعایی در ایران بوده‌اند. در مورد فهرست کانتینرها و نامه مورخ دهم اردیبهشت ماه ۱۳۵۸ [۳۰ آوریل ۱۹۷۹] (رجوع شود به: بند ۱۱ بالا)، دولت استدلال می‌کند که این اسناد محل کانتینرها را در آن تاریخ مشخص نمی‌سازد. دولت همچنین به ارزش اثباتی شهادتنامه مورخ ۲۰ آبانماه ۱۳۶۵ [۱۱ نوامبر ۱۹۸۶] آقای دیوید ریپ (رجوع شود به: بند ۱۱ بالا) ایراد می‌گیرد. بنا به اظهار دولت، در مدرک مزبور نیامده است که بعد از انقلاب اسلامی کانتینری در ایران به جا مانده بود یا خیر. علاوه بر این، دولت استدلال می‌کند که چون آقای ریپ به عنوان مدیر زیم ذینفع دعوی می‌باشد، برای اظهارات وی نباید ارزش زیادی قایل شد. دولت خاطرنشان می‌سازد که در مصالحه‌نامه منعقد بین آیتل و زیم نیز محل کانتینرهای موضوع اختلاف در این پرونده مشخص نشده است. دولت در ادامه مطلب می‌گوید که خسارات مورد مطالبه آیتل موجه نیست و خاطرنشان می‌سازد که در مصالحه‌نامه بین زیم و آیتل ارزش جایگزینی یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینر، ۱۲۰،۷۶۶/- دلار تعیین شده بود، حال آنکه آیتل اکنون ۴۶۲،۵۸۰/- دلار مطالبه می‌کند. در خاتمه، دولت استدلال می‌کند که آیتل دلیلی ارائه نکرده که نشان دهد کانتینرها بعد از انقلاب اسلامی در ایران وجود داشته یا دولت کانتینرها را مصادره یا ضبط کرده است.

سوم - اسباب موجهه حکم

الف - صلاحیت

۲۳ - آیتل ادله‌ای تسلیم نموده که با الزامات اثبات تابعیت شرکتها، مقرر در دستور مورخ ۲۹ آذرماه ۱۳۶۱ [۲۰ دسامبر ۱۹۸۲] صادره در پرونده شماره ۳۶، فلکسی - ون لیسینگ اینک و جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 2 Iran-U.S. C.T.R. 455) و دستور مورخ اول بهمن‌ماه ۱۳۶۱ [۲۱ ژانویه ۱۹۸۳] صادره در پرونده شماره ۹۴، جنرال موتورز کورپ و دیگران و دولت جمهوری اسلامی ایران و دیگران (چاپ شده در 1 Iran-U.S. C.T.R. 3) منطبق است. از اینرو، دیوان متقاعد شده است که خواهان در مفهوم بند ۱ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی، تبعه ایالات متحده می‌باشد.

ب - اصلاحیه دادخواست

۲۴ - آیتل در اظهاریه‌ای که در سوم دیماه ۱۳۶۵ [۲۴ دسامبر ۱۹۸۶] به ثبت رسانده، اجازه خواست که دعوای خود را اصلاح کرده، استارلاین ایران و ایران - اکسپرس را به عنوان خوانده به پرونده بیفزاید. رجوع شود به: بند ۴ بالا. خوانده، دولت، به چنین اصلاحی اعتراض کرده است. رجوع شود به: بند ۱۵ بالا. دولت همچنین استدلال می‌کند که استناد آیتل به فرضیه نقض قراردادها اصلاحیه‌ای محسوب می‌شود که تحت ماده ۲۰ قواعد دیوان مجاز نمی‌باشد. رجوع شود به: بند ۱۵ بالا. به دلایل مندرج در زیر، کاملاً روشن است که آیتل از عهده اثبات ادعاهای مبتنی بر نقض قراردادهای اجاره برنیامده است. از اینرو، دیوان نیازی نمی‌بیند که نتیجه بگیرد آیا اصلاحیه قابل پذیرش می‌باشد یا خیر.

ج - ماهیت

یک - ادعای سلب مالکیت مربوط به کانتینرهایی که حسب ادعا به استارلاین ایران اجاره داده شده بود

۲۵ - برای اینکه آیتل در ادعای حاضر حاکم شناخته شود، باید عوامل متشکله ادعا را به شرح زیر ثابت کند: نخست، اینکه کانتینرهایی که حسب ادعا به وی تعلق داشت، در تاریخ صادره در ایران بوده، و دوم اینکه، کانتینرها توسط دولت ایران صادره شده‌اند. برای مثال، رجوع شود، به: حکم شماره ۱۲۷-۳-۱۴۳ مورخ ۲۲ تیرماه ۱۳۶۳ [۱۳ ژوئیه ۱۹۸۴] در پرونده موریسون - کنودسن پاسیفیک لیمیتد و وزارت راه و ترابری (چاپ شده در 54, 79-80 Iran-U.S. C.T.R. 7)، حکم شماره ۱-۱۹۵-۳۵۸ مورخ ۲۶ فروردین ماه ۱۳۶۷ [۱۵ آوریل ۱۹۸۸] در پرونده اگروستراکت اینترنشنال، اینک و سازمان غله کشور و دیگران (چاپ شده در 180, 194-195 Iran-U.S. C.T.R. 18)، حکم شماره ۱-۳۵۷-۴۷۳ مورخ ۲۲ اسفندماه ۱۳۷۰ [۱۲ مارس ۱۹۹۲] در پرونده تی‌ام‌ئی اینترنشنال اینک و دولت جمهوری اسلامی ایران و دیگران (چاپ شده در 121, 151 Iran-U.S. C.T.R. 24) و حکم شماره ۱-۲۶۸-۴۷۴ مورخ ۲۳ اسفندماه ۱۳۶۸ [۱۴ مارس ۱۹۹۰] در پرونده رایرت آر. شات و جمهوری اسلامی ایران و دیگران، بند ۵۴ (چاپ شده در 203, 222 Iran-U.S. C.T.R. 24).

۲۶ - ادعای مزبور باید به لحاظ فقد دلیل موعید صادره توسط دولت ایران مردود شناخته شود. دیوان خاطر نشان می‌سازد که دولت از جانب استارلاین ایران اظهار داشته است که بیست و هفت دستگاه کانتینر در ترمینالهای استارلاین ایران قرار دارند و می‌توان آنها را به مالک تحویل داد. علاوه بر این، دولت سه فقره تلکس - که مورد ایراد آیتل نمی‌باشد - به عنوان مدرک ارائه کرده دایر بر اینکه استارلاین ده دستگاه از کانتینرهای آیتل را در اوت ۱۹۸۰ عودت داده است. تلکس مورخ ۱۷

اردیبهشت ماه ۱۳۵۹ [هفتم مه ۱۹۸۰] آیتل نشان می‌دهد که آقای پیترووستنبرگ توسط آیتل استخدام و اجازه یافته بود برای ترخیص کانتینرهایی که در اجاره استارلاین کانتینر شیپینگ لیمیتد و استارلاین یورو کانتینر سرویسز بودند با استارلاین ایران به توافق برسد. در تلکس دیگری از استارلاین ایران به آیتل، به تاریخ ۲۳ مردادماه ۱۳۵۹ [۱۴ اوت ۱۹۸۰]، ضمن سایر مطالب، ذکر شده است که ده دستگاه کانتینر متعلق به آیتل به آقای ووستنبرگ تحویل شده‌اند. تلکس سوم از آقای ووستنبرگ به عنوان استارلاین ایران، به تاریخ ۲۹ مردادماه ۱۳۵۹ [۲۰ اوت ۱۹۸۰]، نشان می‌دهد که آیتل هزینه‌های خدمات مربوط به ترخیص کانتینرها را پرداخته است. گرچه نماینده خواهان در جلسه استماع اظهار داشت که اقدامات لازم برای صدور مجدد بقیه کانتینرها از ایران ادامه یافت، با این وصف، آیتل نه دلیلی در تاعید این اظهارات ارائه کرده و نه مدرکی که نشان دهد چرا وی نتوانسته اجازه ترخیص بیست و هفت دستگاه کانتینر باقیمانده خود را از ایران بگیرد. در این رابطه، دیوان همچنین خاطرنشان می‌سازد که هیچ دلیلی در پرونده نیست که نشان دهد استارلاین ایران از ترخیص کانتینرهای مورد بحث خودداری کرده و یا اینکه دولت ایران مانع تحویل گرفتن کانتینرها توسط آیتل شده بود و همچنین دلیلی در سوابق پرونده وجود ندارد که نشان دهد آیتل در مورد امتناع استارلاین ایران از ترخیص کانتینرها یا نسبت به اقدامات دولت راجع به ممانعت آیتل از تحویل گرفتن آنها، شکایتی کرده باشد. به دلایل یاد شده، این بخش از دعوا رد می‌شود.

دو - ادعای مبتنی بر نقض اجاره نامه‌های مربوط به استارلاین ایران

۲۷ - برای اقامه دعوی که بر خسارات ناشی از نقض قرارداد مبتنی باشد خواهان باید ابتدا بتواند وجود قرارداد معتبری را ثابت نماید. از آنجا که آیتل دلیل کافی جهت اثبات وجود یک قرارداد معتبر بین آیتل و استارلاین ایران ارائه ننموده، از

اینرو ادعای آیتل بابت خسارات مبتنی بر نقض اجاره‌نامه‌های مزبور باید مردود شناخته شود.

۲۸ - آیتل به عنوان دلیل موعید ادعای قراردادی خود نسخه‌ای از شش فقره اجاره‌نامه ارائه نموده است که در پنج فقره از آنها استارلاین کانتینر شیپینگ لیمیتد و در فقره آخر، استارلاینز یورو کانتینر سرویسز به عنوان مستاجر معرفی شده‌اند. دیوان ملاحظه می‌نماید که استارلاین ایران طرف این قراردادها نبوده و دلیلی ارائه نشده است که نشان دهد استارلاین ایران باید بابت تعهدی از تعهدات ناشی از این قراردادها مسئول شناخته شود. دیوان مضافاً خاطر نشان می‌سازد که نسخ قراردادهای تسلیمی توسط آیتل امضا نشده است. به علاوه، آیتل دلیلی در تأیید اجرای این قراردادها ارائه نکرده است. لذا، هیچ دلیلی وجود ندارد که قراردادهای مذکور اصولاً منعقد شده باشند. به علاوه، نسخ قراردادهای تسلیمی آیتل ناقص است. بالاخص، در نسخ قراردادها قید شده که شرایط ذیربط در هر دو طرف اجاره‌نامه مندرج است. با این وصف، آیتل ظهراً اجاره‌نامه‌های مربوط را ارائه نکرده است. همینطور، صورتحسابهای مختلف تسلیمی آیتل که به عنوان استارلاین یورو کانتینر در لندن و یا استارلاین شیپینگ (ایران) در نیویورک صادر و به عنوان بخشی از ادله و مدارک آیتل ارائه شده‌اند، رهنمودی در این زمینه بدست نمی‌دهد. دیوان مضافاً خاطر نشان می‌کند که آیتل دلیلی ارائه نکرده که مثبت پرداخت هیچیک از صورتحسابها توسط این شرکتها و یا استارلاین ایران باشد و دلیلی نیز وجود ندارد که صورتحسابها عملاً ارسال شده باشند. علاوه بر این، چهار فقره از این اجاره‌نامه‌ها به این مطلب اشاره می‌نمایند که اجاره‌نامه‌ها اصلاح شده‌اند، حال آنکه اصلاحیه این اجاره‌نامه‌ها به عنوان دلیل تسلیم نشده‌اند.

سه - ادعای سلب مالکیت مربوط به کانتینری که حسب ادعا
به ایران - اکسپرس لاینز اجاره داده شده بود

۲۹ - همانطور که در بالا اشاره شد، (رجوع شود به: بند ۲۵ بالا)، برای اثبات ادعای صادره، خواهان ابتدا باید ثابت کند که مال مربوط در تاریخ سلب مالکیت ادعایی در ایران بوده است. در مورد سلب مالکیت ادعایی از کانتینر شماره ۲۰۲۳۹۰، دیوان بر این نظر است که دلیل و مدرک کافی ارائه نشده که کانتینر مزبور در ایران بوده است. تنها دلیلی که توسط آیتل در این رابطه تسلیم شده، یک لیست تفکیکی کامپیوتری است که به عنوان ضمیمه، پیوست شهادت [deposition] مورخ ۱۲ اسفندماه ۱۳۶۵ [سوم مارس ۱۹۸۷] رابرت یوترویک در دعوی مطروح در دادگاه فدرال ناحیه شرقی ایالت لویزیانا بوده است. رجوع شود به: بند ۹ بالا. در شهادتنامه مذکور، رابرت یوترویک اظهار می‌دارد که لیست مزبور ظاهراً در ۲۹ تیرماه ۱۳۶۲ [۲۰ ژوئیه ۱۹۸۳] تهیه شده و حاوی شماره کانتینرها و شماره اجاره‌نامه‌های مربوط است و نشان می‌دهد که کدامیک از کانتینرها هنوز در اجاره ایران - اکسپرس بوده است. دیوان بر این نظر است که گرچه کانتینر مورد بحث در فهرست مزبور ذکر شده، لکن این امر دلیل بر آن نیست که کانتینر در هنگام سلب مالکیت ادعایی در ایران بوده است. خواهان همچنین در جلسه استماع اظهار داشته است که راجع به محل کانتینر اطلاعی ندارد. لہذا، بدون اینکه نیازی به پرداختن به هیچیک از سایر موضوعاتی باشد که از طرح ادعای سلب مالکیت ناشی می‌شود، این بخش از دعوا به لحاظ فقد دلیل مردود شناخته می‌شود.

چهار - ادعای مبتنی بر نقض اجاره‌نامه‌های مربوط
به ایران - اکسپرس لاینز

۳۰ - همانطور که ملاحظه شد، آیتل مبلغ ۱،۲۱۴،۴۵۴/۳۴ دلار به عنوان کل زیانهای متحمل خود تا تاریخ ۱۸ شهریورماه ۱۳۷۰ [نهم سپتامبر ۱۹۹۱] بابت نقض

قراردادهای اجاره منعقد با ایران - اکسپرس و/ یا یوترویک اینک، مطالبه می‌کند. آیتل اظهار داشته است که ایران - اکسپرس بدهی خود را تحت اجاره‌نامه‌ها نپرداخته و لذا وی استحقاق دریافت اجاره‌بهای روزانه کانتینرها و هزینه‌های مربوط را دارد. در تأیید این بخش از ادعا، آیتل نسخ اجاره‌نامه‌ها را تسلیم نموده است. در اکثر این قراردادها یوترویک کورپ به عنوان اجاره کننده معرفی شده است. دیوان ملاحظه می‌کند که این اجاره‌نامه‌ها را می‌توان به دو دسته، اجاره‌نامه‌های فاقد امضا و اجاره‌نامه‌هایی که دارای امضای مستاجر می‌باشد، تقسیم کرد. وفق استدلال مندرج در بند ۲۶ بالا، دیوان نتیجه می‌گیرد که اجاره‌نامه‌های امضا نشده مثبت وجود توافقنامه‌های معتبری محسوب نمی‌شود و لذا آیتل نمی‌تواند دعوی نقض قرارداد بر مبنای این اجاره‌نامه‌ها اقامه کند.

۳۱ - تا آنجایی که دعوی بر نسخ امضا شده اجاره‌نامه‌ها مبتنی است، دیوان نکات زیر را یادآور می‌شود. دیوان در پرونده شماره ۳۸۱ یوترویک، رجوع شود به: حکم شماره ۱-۳۸۱-۳۷۵ (چاپ شده در 106 Iran-U.S. C.T.R. 19) پرداخت اجاره‌بهای روزانه کانتینرهای را که در اختیار ایران - اکسپرس گذاشته شده بود، مورد حکم قرار داد. رجوع شود به: بند ۹۹ همان ماعخذ (چاپ شده در 135 Iran-U.S. C.T.R. 19). دیوان خاطرنشان می‌سازد که اختلافی نیست که ادعای مطروح در پرونده حاضر با ادعایی که در پرونده شماره ۳۸۱ مورد رسیدگی و حکم واقع شده، تداخل پیدا می‌کند. به علاوه، وکیل آیتل در پاسخ به سؤال دیوان در جلسه استماع اظهار داشت که آیتل در دعوی ورشکستگی یوترویک کورپ در ایالات متحده، به عنوان طلبکار بدون وثیقه اقامه دعوا کرده است. لکن، ادعای مطروح علیه یوترویک کورپ، حسب ادعا در نتیجه انعقاد مصالحه‌نامه‌ای بین دو طرف که حاوی شرطی بود متضمن اعراض آیتل از ادعای خود علیه یوترویک کورپ، پس گرفته شد. دیوان ملاحظه می‌کند که آیتل نسخه‌ای از آن مصالحه‌نامه را تسلیم نکرده است. با توجه به این ملاحظات، دیوان نتیجه می‌گیرد که حکم خسارت به نفع

آیتل بابت این بخش از ادعا موجب تحمیل خسارت مضاعف بر خواننده خواهد شد و چنین نتیجه‌ای غیر منصفانه خواهد بود. لہذا، این بخش از ادعا مردود شناخته می‌شود.

۳۲ - در موردی که آیتل اجاره‌بهای روزانه‌ای را مطالبه می‌کند که حسب ادعا پس از تاریخ سلب مالکیت ادعایی قابل پرداخت بوده، دیوان توجه را به مقررات ذیربطی از شرایط و مواد [قرارداد] جلب می‌کند که حسب ادعا به اجاره‌نامه‌های مورد استناد مربوط بوده و به عنوان ادله توسط آیتل ارائه شده‌اند (همانطور که یادآور شد، خواننده به اعتبار و ارتباط شرایط اجاره‌نامه‌های یاد شده ایراد می‌گیرد).

قسمت ذیربط بند ۲(الف) به شرح زیر است:

مستاجر موافقت می‌کند اجاره‌بها را... تا روزی که این دستگاه به موجر مسترد شود... بپردازد... مستاجر موافقت می‌کند که هزینه تعمیرات و اجاره‌بها را طبق بند ۳ بپردازد.

قسمت ذیربط بند ۳(ب) به شرح زیر است:

مفقود شدن یا خسارت کلی - در صورت مفقود شدن، سرقت و یا از بین رفتن دستگاه... اجاره‌بها با دریافت اطلاعیه کتبی از مستاجر متوقف خواهد شد، به شرط آنکه ارزش جایگزینی دستگاه مشابه به ترتیبی که در روی این سند نشان داده شده ظرف ۳۰ روز از تاریخ چنین اطلاعیه‌ای به موعر پرداخت شود. چنانچه ظرف ۳۰ روز پرداخت صورت نگیرد، اجاره‌بها بدون انقطاع تا زمانی که موعر مبلغ را دریافت نکرده ادامه خواهد داشت.

در صورتی که این مواد توأماً خواننده شود بر دیوان معلوم می‌گردد که طرفین تفاهم کرده بودند که به مجرد اینکه مستاجر مسئول پرداخت ارزش جایگزینی یک قلم از دستگاهها می‌شود، تعهد وی به پرداخت اجاره‌بها از همان تاریخ خاتمه می‌یابد. نظر به اینکه ارزش جایگزینی کانتینرهای مربوط در نتیجه صدور حکم نهایی در پرونده شماره ۳۸۱، پوترویک مذکور در بالا تأدیه شده، دیوان بر این نظر است که هیچ مبنای قانونی برای مطالبه اجاره‌بهای روزانه اضافی وجود ندارد.

۳۳ - در رابطه با ادعای هزینه‌های مربوطه، از جمله - حسب اظهار آیتل - هزینه تعمیرات، جابجا کردن، تحویل و هزینه‌های مشابه، دیوان بر این نظر است که ادله مستند در پرونده حاضر حاکی است که خواهان استحقاق خود را به دریافت این هزینه‌ها ثابت نکرده است. در نسخ اجاره‌نامه‌هایی که بخشی از سوابق پرونده را تشکیل می‌دهد، به شرایط ذیربطی که ظاهراً در هر دو طرف اجاره‌نامه‌ها ذکر گردیده، اشاره شده است. معیناً آیتل ظهر اجاره‌نامه‌ها را ارائه نکرده است. در مورد مواد و شرایط تایپ شده‌ای که آیتل به عنوان پیوست ارائه کرده، دیوان بر این نظر است که آیتل ثابت نکرده است که شرایط مزبور به همان اجاره‌نامه‌هایی مربوط می‌شوند که به عنوان دلیل ارائه شده‌اند. اشکال دیگر در پذیرفتن این پیوست به عنوان دلیل اینست که در آن به قراردادی به نام اجاره‌نامه اصلی اشاره شده در حالی که آیتل چنین قراردادی را تسلیم ننموده است. علاوه بر این، دیوان خاطرنشان می‌سازد که این بخش از دعوا نیز با ادعایی که در پرونده شماره ۳۸۱ یوترویک مذکور در بالا، مورد رسیدگی و حکم واقع شده است، تداخل پیدا می‌کند.

پنج - ادعای مربوط به ۱۶۳ دستگاه کانتینری که حسب ادعا به زیم اجاره داده شده بود

۳۴ - آیتل اظهار می‌دارد که دولت ایران یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینری را که به وی تعلق داشته و به زیم اجاره داده بود، مصادره کرده است. آیتل ادعا می‌کند که این کانتینرها با یک سلسله اقداماتی که حسب ادعا دولت ایران در فاصله ۲۸ فروردین‌ماه تا ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۸ [۱۷ آوریل تا ۲۲ سپتامبر ۱۹۷۹] به عمل آورد، مصادره شده‌اند. بنابراین، خواهان برای اثبات ادعای سلب مالکیت خود باید ابتدا ثابت کند که کانتینرها در تاریخهای سلب مالکیت ادعایی در ایران بوده‌اند. دیوان ادله ارائه شده را برای اثبات این مطلب کافی نمی‌داند و لذا ادعا را بر این مبنا رد می‌کند و در نتیجه، نیازی نمی‌بیند که به بررسی هیچیک از سایر موضوعاتی بپردازد که از طرح ادعای مصادره ناشی می‌شود.

۳۵ - آیتل در تلاش برای اثبات این مطلب که کانتینرها در هنگام سلب مالکیت ادعایی در ایران بوده، صورتی از "کانتینرهای اجاره داده شده به زیم را... که در ۲۴ دیماه ۱۳۵۷ [۱۴ ژانویه ۱۹۷۹] در ایران جا مانده‌اند" ارائه کرده است. لیست مزبور در تاریخ دهم اردیبهشت ماه ۱۳۵۸ [۳۰ آوریل ۱۹۷۹] توسط نماینده زیم برای آیتل ارسال و بر مبنای اطلاعاتی تنظیم شده بود که کارگزار زیم در ایران ارائه کرده بود. در جلسه استماع، خواهان اظهار داشت که از هویت کارگزار زیم اطلاعی ندارد. علاوه بر این، دیوید ریپ، مدیر بخش دستگاههای زیم اسرائیل در شهادتنامه مورخ ۲۰ آبانماه ۱۳۶۵ [۱۱ نوامبر ۱۹۸۶] اظهار نموده که لیست مزبور کانتینرهایی را که "بر اثر انقلاب ایران در ایران جا مانده‌اند" مشخص کرده است.

۳۶ - ادله مزبور به هیچوجه موضوع محل استقرار کانتینرها را در طول دوره ذیربط در پرونده حاضر، یعنی فاصله آوریل و سپتامبر ۱۹۷۹ روشن نمی‌کند. در بحث راجع به این موضوع، خواهان نسخه‌ای از مصالحه‌نامه مورخ ۳۰ اسفندماه ۱۳۵۸ [۲۰ مارس ۱۹۸۰] را ارائه کرده که در آن کلیه ادعاهای بین آیتل کورپوریشن و زیم در رابطه با یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینر فیصله یافته است. گرچه مصالحه‌نامه راجع به محل کانتینرها بحث نموده است، ولی این بحث محدود به این نکته است که کانتینرها "در اوایل سال ۱۹۷۹ در نقاط مختلفی در ایران قرار داشته‌اند". (تأکید اضافه شده است). بدینسان، مصالحه‌نامه کمکی به روشن شدن محل دقیق کانتینرها در طول دوره ذیربط، یعنی آوریل تا سپتامبر ۱۹۷۹ نمی‌کند.

۳۷ - اینکه کانتینرها در اوایل سال ۱۹۷۹ به ایران وارد شده بودند، الزاماً ثابت نمی‌کند که در طول دوره‌ای که حسب ادعا صادره صورت گرفت نیز در آنجا باقی ماندند. همانطور که ملاحظه شد، خواننده ادله‌ای - که مورد ایراد آیتل واقع نشده - ارائه کرده، مبنی بر اینکه استارلاین ایران ده دستگاه از کانتینرهای خواهان را

در اوت ۱۹۸۰ مسترد نموده است. این ادله دست کم تاحدودی ثابت می‌کند که کانتینرها تا اواسط سال ۱۹۸۰ همچنان از بنادر ایران خارج می‌شدند. دیوان همچنین نمی‌تواند فرض کند که خروج این ده کانتینر رویدادی استثنایی بوده، زیرا دیوان در حکم شماره ۱-۳۶-۲۵۹ مورخ ۱۹ مهرماه ۱۳۶۵ [۱۱ اکتبر ۱۹۸۶] خود در پرونده فلکسی - ون لیسینگ، اینک و دولت جمهوری اسلامی ایران (چاپ شده در 12 Iran-U.S. C.T.R. 335) به قرائن و شواهدی دست یافت دال بر اینکه کانتینرهای متعدد و اقلام دیگری از دستگاههای حمل بدنبال بروز ناآرامیها در ایران با موفقیت از بنادر ایران خارج شدند. (رجوع شود به: 12 Iran-U.S. C.T.R. 339).

۳۸ - نظر به اینکه سوابق امر موید این نتیجه‌گیری نیست که یکصد و شصت و سه دستگاه کانتینری که به زیم اجاره داده شده بود، در هنگام سلب مالکیت ادعایی در ایران بوده است، این بخش از ادعا مردود شناخته می‌شود.

چهارم - هزینه‌ها

۳۹ - هر دو طرف در لوائح خود از دیوان خواسته‌اند که حکمی بابت جبران هزینه‌های متحمل آنان در جریان رسیدگی پرونده حاضر صادر کند. خوانده خواستار صدور حکمی به مبلغ ۱۵،۰۰۰/- دلار از این بابت شده است. با در نظر گرفتن نتیجه رسیدگی‌های پرونده حاضر، دیوان صدور حکمی به مبلغ ۵،۰۰۰/- دلار را به نفع خوانده بابت هزینه‌های داوری، موجه می‌یابد.

پنجم - حکم

۴۰ - بنا به دلایل پیشگفته،

دیوان به شرح زیر حکم صادر می‌کند:

الف) همه دعاوی آیتل کورپوریشن مردود شناخته می‌شوند.

ب) آیتل کورپوریشن متعهد است مبلغ ۵،۰۰۰/- دلار بابت هزینه‌های داوری به خوانده، دولت جمهوری اسلامی ایران بپردازد.

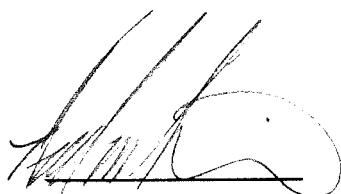
لاشه، به تاریخ ۱۸ خردادماه ۱۳۷۱ برابر با ۸ ژوئن ۱۹۹۲.

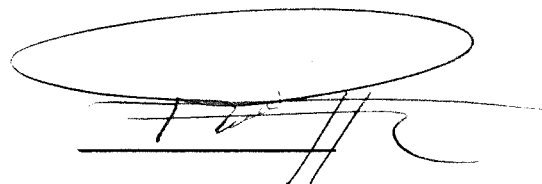
بنگت برومیس

رئیس شعبه یک

به نام خدا

هوارد ام. هولتزمن

اسداله نوری